

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Oogjes dicht! Welterusten

Illustraties van Juliana Motzko

Uitgeverij Veltman Uitgevers: 2023; stevig kartonnen boekje met 6 prenten: links prent van slapend dier, en rechts de kop van het dier waarvan je de ogen met een schuifje open en dicht kunt doen.

Wat een heerlijk boekje om samen met een dreumes in te kijken en mee te spelen. Die begrijpt al snel hoe dat moet met die oogjes: even omlaag schuiven met je vingertje in het rondje en hup, de ogen van de beer gaan dicht. En weer omhoog, en hup, de ogen zijn weer open. Zo gaat dat ook met de andere dieren: een vos, egel, lammetje, poes en een hond. Je ziet ze slapen in hun holletje, onder bladeren, tegen de buik van hun mama, op hun dekentje en in hun mand. Op de laatste prent is het nacht en zie je hoe elk dier lekker op zijn eigen plekje ligt. Is het voor de dreumes tijd voor een dutje? Oogjes nog open? Eerst even spelen met dit boekje en dan ... doe jij ook je oogjes dicht! Welterusten!

Vanaf 9 maanden

Je merkt vast vaak hoe spontaan baby's oogcontact met je maken. Je hoeft je maar naar hun gezicht toe te buigen en ze kijken je recht in je ogen aan. Ogen hebben een grote aantrekkingskracht, eerst die van mensen en later wordt ook hun aandacht getrokken naar de ogen van de dieren die ze zien, en van poppen, knuffels en figuren en dieren op plaatjes. Oudere baby's en dreumesen kun je vragen de ogen aan te wijzen van de dieren en figuren in het boek. Ook wijzen ze jouw ogen aan en kun je ze vragen: 'Waar zijn jouw ogen?'. Ze begrijpen wat je bedoelt, als je zegt: 'Doe je oogjes maar dicht'. Slapen, wakker zijn, dag en nacht, licht en donker, naar bed en uit bed; allemaal woorden die je vanzelf gebruikt, als je dit boekje voorleest.

Vorbereiding

Het spreekt voor zich wat je met dit boekje doet. De ogen van de dieren open en dichtschuiven is leuk en kleintjes herhalen dat graag. Wil je er een rijker voorleesmoment van maken, bereid dan voor wat je vertelt en hoe je reacties uitlokt, bijvoorbeeld:

- » p. 1: Je leest de tekst en vraagt: Slaapt deze vos ook? Help jij hem? Doe zijn ogen maar dicht!
- » p. 2: Het egeltje slaapt onder blaadjes. Liggen in jouw bed ook blaadjes? Nee hè, jij hebt een dekje.
- » P. 3: Het lammetje ligt bij de mama. Het grote schaap is de mama. Aai ze maar.
- » P. 4: De poes slaapt 'prrr, prrr'. Zeg jij ook 'prrr, prr? Nu ben jij ook een poes.
- » p. 5: De hond slaapt met zijn knuffelbeer. Jij hebt ook een knuffel in bed. Dat is jouw knuffelaap!
- » p. 6: Het is nacht. Het is donker. Hier slapen de vosjes. En waar slaapt het egeltje? En wie slapen daar in de wei? Welterusten poes! Doe jij nu ook je oogjes dicht?

Introductie

De kinderen komen vooraf in de sfeer van het boek door aan te sluiten bij iets dat ze concreet meemaken. Dat wordt een fijn opstapje naar het boek.

- **Waar zijn jouw ogen?**
  - » Gebruik de momenten waarop je een kindje klaarmaakt om een dutje te laten doen en praat over de oogjes. Weet het waar de eigen oogjes zijn? En weet het waar jouw ogen zijn? Neem er een knuffeltje bij: 'Waar zijn de oogjes?'.
- **Oogjes open en oogjes dicht**
  - » Zeg langzaam het versje: *Oogjes open / Oogjes dicht / Nu is het donker / Nu is het licht*. Doe mee met de tekst van het versje door bij 'Oogjes dicht' je hand voor de ogen van het kind te houden en bij 'Nu is het licht' weer terug te trekken.

Voorlezen en praten

Baby's en dreumesen vinden dit vast een leuk boek. Wat ze minstens zo fijn vinden is de manier waarop jij met ze omgaat, praat en lacht tijdens het voorlezen. Maak het daarom leuk voor ze, zodat ze van boeken en voorlezen blijven houden als ze straks wat ouder zijn.

Met Nora (10 mnd) gaat het bijvoorbeeld zo:

- Pm laat Nora het boek zien. Die krabbelt over de voorkant en voelt de ogen bewegen.
- Pm: 'Kijk Nora! De ogen van de beer gaan dicht. En weer open.'
- Nora kijkt verbaasd en grijpt weer naar de ogen van de beer.
- Pm: 'Nog een keertje?' en ze beweegt langzaam het schuifje. 'De ogen van de beer zijn open. En nu zijn de ogen van de beer weer dicht.' Blij verrast kijken ze elkaar aan.
- Nora steekt haar vinger nu in het rondje van het schuifje. En ja hoor, ze kan het zelf ook.
- Pm: 'Dat is leuk! Nu slaapt de beer. De ogen zijn dicht.'
- Nora klapt het boek nu open en ziet de poes. Meteen weet ze wat ze moet doen.
- Pm: 'Goed zo Nora. Dat is de poes. Lekker slapen poes! Wakker worden poes!'

Met Luca (18 mnd) gaat het bijvoorbeeld zo:

- Luca kent het boek al een beetje. Pm geeft nu meer aandacht aan praten over waar de dieren slapen.
- Pm wijst: 'Kijk, de vossen slapen buiten in de grond. In een hol.'
- Luca knikt: 'Hol.' Hij slaat de bladzijde om en doet de ogen van de egel open en dicht.
- Pm: 'Waar slaapt de egel Luca?'
- Luca wijst op de bladeren.
- Pm: 'Ja de egel slaapt ook buiten. Tussen de bladeren. En waar slaapt de poes?'
- Luca zoekt de poes: 'Daar!'
- Pm: 'Slaapt de poes buiten op een dekentje?'
- Luca schudt zijn hoofd: 'Nee, huis!'
- Pm: 'Ja, poezen slapen binnen. Op een fijn plekje in huis. En jij slaapt buiten!'
- Luca proest en lacht: 'Neeee...!'

Verwerking

Kinderen verwerken de inhoud van het boek beter als je na het voorlezen nog een activiteit doet die betekenisvol is. Die moet goed aansluiten bij het boek. Woorden en begrippen worden herhaald.

- **Ssst, lekker slapen**
  - » Gebruik een popje waarvan de ogen open en dicht kunnen. Speel samen dat de pop moet slapen. Zit de pop nog rechtop? Dan zijn de ogen open. Leg de pop onder een dekentje en de oogjes zijn dicht. 'Ssssst... popje slaapt' en even later: 'Wakker worden pop!'
- **Allemaal slapen**
  - » Met de kinderen die het boekje kennen doe je een spelletje. Ze vinden het leuk om op de grond te liggen en doen alsof ze slapen. Jij geeft aan wat ze moeten doen, bijvoorbeeld: Ssssst ....., ogen dicht, lekker slapen, zzzzz..., wakker worden, ogen open, opstaan en weer naar bed, welterusten!